

Regeringskansliet
Miljö och energidepartementet
103 33 Stockholm

**Remiss av Naturvårdsverkets redovisning av två
uppdrag:
- Förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem
för farligt avfall
- Icke-farligt byggnads- och rivningsavfall**

Statistiska centralbyråns (SCB:s) yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet som statistikproducent. SCB har expertkunskap inom området avfallsstatistik som en följd av många år som producent av sådan statistik på uppdrag av Naturvårdsverket.

**1 Förbättrad avfallsstatistik och
spårbarhetssystem för farligt avfall**

Allmänna synpunkter

SCB tillstyrker alla väsentliga delar av förslagen, men SCB har några kommentarer som nämns i underrubriker nedan.

Syfte med insamlingen och sekretess

SCB anser att det är viktigt att det klargörs vad syftet med datainsamlingen är. Detta påverkar vem som kan få tillgång till uppgifterna och då även benägenheten att lämna uppgifter. Samlas uppgifterna in med avsikt att göra statistik skyddas uppgifterna av sekretess, vilket innebär att ingen enskild uppgiftslämnare röjs. Uppgifter som ska skyddas med statistiksekretess ska hanteras i en särskild verksamhet, som ska vara avskild från myndighetens övriga verksamhet.

Idag lämnas avfallsuppgifter i miljörapporters textdel, dessa skyddas inte av statistiksekretess.

Fler och fler verksamhetsutövare väljer att sekretessmarkera uppgifter om avfall i miljörapporten, som idag finns i textdelen. Detta gör det allt svårare för SCB och Naturvårdsverket att använda miljörapporterna som källa för att dataförsörja avfallsstatistiken. I en ny lösning enligt förslaget behöver det klargöras vilka som ska få tillgång till uppgifterna.

Vägledning viktig

SCB vill poängtera vikten av vägledning om hur man ska rapportera avfallsdata. Det är idag svårt för många verksamhetsutövare att veta om det uppkommer avfall eller en biprodukt (som inte är avfall). Det är också svårt för många att veta vilken avfallskod som ska användas. För att få bra data krävs en tydlig och bra vägledning.

Granskning i olika skeden kommer att behövas

SCB anser vidare att det digitala system som föreslås använder sig av olika typer av kontroller redan vid inmatning. SCB vill vidare påtala vikten av granskning av insamlade uppgifter, även i ett nytt digitalt system.

Om uppgiftslämnandet sker via strukturerade mallar eller formulär i en digital lösning kan automatisk fältvalidering (olika kontroller) adderas och kvaliteten på lämnad information höjas påtagligt. Detta kan t.ex. vara varningar vid mycket höga värden, förväntade avfallskoder som saknas, förväntad behandling av avfall saknas. En kvalitetssäkrad insamling leder till bättre kvalitet och lägre kostnader för senare skeden av statistikframställningen. Är indata kvalitetssäkrad behövs mindre resurser till granskning och korrigering av data i senare skeden.

I praktiken är det dock inte sannolikt att samtliga verksamheter kommer att rapportera perfekt, så en granskning av företagens uppgifter kommer att behövas för att få god kvalitet på statistiken. Naturvårdsverket behöver kvalitetsgranska uppgifterna för att kontrollera att de kan användas för internationell rapportering där det finns kvalitets- och rapporteringskrav att följa. Granskning och korrigering bör ske i all statistikproduktion.

Obligatorisk rapportering

SCB anser att en grundbult för att uppnå en avsevärd förbättring av avfallsstatistiken är att den görs obligatorisk för alla de verksamheter som ska rapportera avfallsinformation. Det bemyndigande som Naturvårdsverket idag har räcker för att i föreskrifterna för miljörapport ställa sådana krav på tillståndspliktiga (A- och B-klassade) verksamheter. Detta exemplifieras genom den utökade rapporteringen av bygg- och rivningsavfall som redan trätt i kraft. Ska plikten vidgas till att omfatta även anmälningspliktiga (C-klassade) verksamheter behöver regeringen besluta om ett bemyndigande för Naturvårdsverket att ställa motsvarande krav även på dessa verksamheter.

Ny rapportering löser inte allt

SCB vill poängtera att det föreslagna nya systemet inte kommer att ge bättre kvalitet från alla sektorer. Avfall från jordbruk utan djurhållning eller där djurhållningen omfattar mindre än 100

djurenheter inkluderas inte i förslaget, eftersom dessa inte klassas som C-verksamheter. Information om hushållsavfallet inkluderas inte heller men förutsätts även fortsättningsvis hämtas från Avfall Sverige genom Avfall Web. Informationspliktigt avfall enligt Förordningen om transport av avfall som exporteras från verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga (enligt miljöprövningsförordningen) kommer inte heller att fångas upp. SCB anser därför att det är viktigt att arbeta med datakvalitet inom avfallsstatistiken även på andra sätt i fortsättningen.

Icke-farligt byggnads- och rivningsavfall

Allmänna synpunkter

SCB anser att förslaget vad gäller icke-farligt byggnads- och rivningsavfall behöver uttryckas tydligare i remissen, det kan med fördel inleda Bilagan. Nu är det svårt att förstå vad som verkligen är Naturvårdsverkets förslag.

SCB instämmer med Naturvårdsverket att det är viktigt att förbättra befintlig statistik för att säkerställa om Sverige verkligen uppnår målet om återvinningsgrad för bygg- och rivningsavfall på minst 70 procent som gäller som EU:s och Sveriges gemensamma mål till år 2020. SCB instämmer vidare att de data och den statistik som finns tillgängliga för att bedöma hur Sverige totalt sett ligger till idag jämfört med målet, är bristfällig. Det är därför svårt att svara på om målet redan nås, eller om det finns behov av ytterligare styrmedel för att nå målet.

SCB instämmer i Naturvårdsverkets analys att för att säkerställa om Sverige verkligen uppnår målet att det är viktigt att i första hand förbättra befintlig statistik. SCB instämmer vidare i Naturvårdsverkets bedömning att det inte är återvinningen i sig som brister utan snarare tillgången på tillförlitliga data som kan bekräfta den nuvarande återvinningen.

SCB tillstyrker förslag att införa lagstadgat rapporteringskrav på cirka 750 stycken mindre avfallsbehandlingsanläggningar (C-anläggningar) för att få bättre avfallsstatistik.

Andra uppgifter kommer att behövas även fortsättningsvis

Den utökade rapportering för A- och B anläggningar som tar emot bygg- och rivningsavfall som redan har införts ger bättre underlag till statistiken. SCB ser att den nya rapporteringen, som sker på ett standardiserat sätt, fungerar. Det är dock viktigt att förstå att den rapportering som redan har införts och den som föreslås ovan inte kommer att ge fullständiga uppgifter om allt avfall från bygg- och rivningssektorn. I den rapportering som redan har införts och den

som föreslås inkluderas endast "bygg- och rivningsavfall" (Avfallskoder som börjar med 17). Det innebär att man behöver komplettera med andra datakällor också.

Uppgifter om muddermassor (som också ingår som ett avfallsslag i den internationella rapporteringen av avfall) ingår inte heller i den befintliga eller föreslagna rapporteringen av byggavfall.

SCB anser vidare att det är viktigt att man i den nya rapporteringen inför ett tröskelvärde för rapportering. Det innebär att det bör finnas en gräns i form av ekonomi, antal anställda eller mängd avfall som styr om verksamheten ska rapportera. SCB förordar ett tröskelvärde för mängd avfall.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektör Folke Carlsson, avdelningschefen Marie Haldorson samt som föredragande, utredaren Louise Sörme.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Folke Carlsson

Louise Sörme

Kopia till:

Ida Adolfsson och Marie-Louise Nilsson, Naturvårdsverket